zpravodaj

časopis Skupiny ČEZ pro obyvatele regionu Jaderné elektrárny Dukovany | 1/2021

NOVÝ JADERNÝ ZDROJ

ELEKTRÁRNA – PARTNER REGIONU

ROZHOVOR: JOSEF DVOŘÁK

Vážení obyvatelé regionu v okolí Jaderné elektrárny Dukovany,

dovolte mi, abych vás u příležitosti prvního letošního vydání Zpravodaje pozdravil a popřál vám pevné zdraví a příjemně strávený čas při jeho pročítání. Věřím, že s nadcházejícím jarním obdobím přijde zlepšení současné situace a všichni se tak budeme moci vrátit k běžnému životu, kterého si dnes všichni vážíme mnohem víc než dřív.

Stejně jako každý z vás, i my v elektrárně, jsme se museli vypořádat s řadou omezení a problémů, které nám uplynulá zima a epidemiologická situace přinesla. Jsem proto rád, že vám mohu potvrdit, že jsme uplynulé období, zejména probíhající odstávky, zvládli a provoz elektrárny byl a i nadále je bezpečný a spolehlivý. Na stránkách Zpravodaje se také dočtete o mnoha dalších aktivitách, které jsme pro zmírnění dopadů opatření a zlepšení společenského života v průběhu zimy prováděli.

S jarem přichází i nové cíle a plány na léto a dobu dovolených. Dodávají nám tak potřebnou sílu a naději. Za elektrárnu mohu slíbit, že jsme nadále připraveni být partnerem desítek kulturních, sportovních, společenských i charitativních akcí, které přispívají k rozvoji regionu, jeho společenského života i turistiky v okolí elektrárny. Těšíme se také, až vás osobně budeme moci znovu přivítat přímo u nás v elektrárně, při návštěvě infocentra nebo v rámci Letního kina a autokina pod chladícími věžemi.
S přáním krásného jara

Roman Havlín
ředitel Jaderné elektrárny Dukovany

TITULNÍ STRANA: Josef Dvořák jako vodník Čochtan na snímku Miloše Schmiedbergera

ZPRAVODAJ ELEKTRÁRNY DUKOVANY
Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany. Registrační číslo MK ČR E 11631.
Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje PhDr. Jan Sucharda – JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice. Telefon 568 860 168.

NAPIŠTE NÁM
zpravodajedu@cez.cz nebo jas@jas-hrotovice.com. Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA.
Zpravodaj EDU v on-line podobě www.zpravodajedu.cz nebo www.aktivnizona.cz.

INFORMAČNÍ CENTRUM DUKOVANY
TERMÍNY VIRTUÁLNÍCH PROHLÍDEK: www.cez.cz/virtualne-v-elektrarne
OTEVÍRACÍ DOBA denně 9–16 hodin, červenec–srpen 9–17 hodin.
Jaderná elektrárna Dukovany, Infocentrum, Dukovany 269, 675 50 Dukovany,
Tel.: 561 105 519, E-mail: infocentrum.edu@cez.cz
GPS souřadnice: Loc: 49°5‘19.133“N, 16°8‘42.854“E

ZE ŽIVOTA ELEKTRÁRNY

3 Aktuality
4–5 Nový jaderný zdroj v Dukovanech
6 JE Dukovany - stabilní partner regionu
7 Grantové programy Nadace ČEZ
8 TOP 10 v českém jádru 2020

REGION

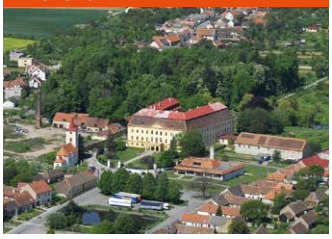

9 Obec Myslibořice

ROZHOVOR

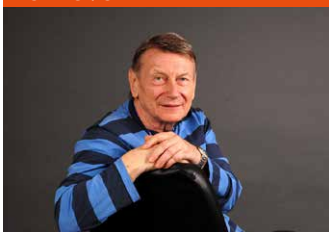

10–11 Rozhovor: Josef Dvořák
12 Gymnázium Moravský Krumlov - vítěz v soutěži Vím proč

REGION

13 JARO pro Dukovany
14 Region mix
15 Je elektrárna bezpečný soused?
16 Pasíř Miroslav Štěpánek

PRO VOLNOU CHVÍLI

17 Soutěžení pro dospělé Výtvarný koutek
18 Nabídka výrobků a služeb v regionu
19 Soutěžení pro školáky a studenty

Energetici v Dukovanech v únoru přešli z odstávky prvního bloku na čtvrtý. Elektřinu i nadále dodávají 3 bloky

■ **Energetici v Jaderné elektrárně Dukovany ve čtvrtek 11. února na 1. výrobním bloku obnovili výrobu elektrické energie.**
Tím byla ukončena v pořadí už 35. odstávka prvního bloku. Blok odstavili začátkem listopadu minulého roku pro výměnu paliva.
Na bloku energetici vyměnili palivo a provedli desítky investičních a modernizačních akcií. V závěru roku při testech, prováděných standardně před uvedením bloku do provozu, zaznamenali změnu chemického režimu na jednom ze šesti parogenerátorů. Rozhodli proto o provedení mimořádných kontrol, na základě kterých zatěsnili několik teplosměnných ploch a provedli opakované kontroly těsnosti.
„I přes zvýšenou náročnost prováděných činností, která je dána povinností nošení roušek i dodržováním dalších ochranných preventivních opatření, se nám v uplynulých dnech podařilo dokončit všechny kontroly a opravy zařízení. Řízenou štěpnou reakci jsme v reaktoru obnovili už v pondělí 8. února a poté jsme postupně zvyšovali výkon a provedli další desítky testů, které potvrdily řádný stav zařízení,“ popsal náročnost odstávky ředitel Jaderné elektrárny Dukovany Roman Havlín.
■ **Energetiky však žádné volno nečekalo, již následující den byla zahájena pravidelná odstávka bloku č. 4.**
Jde o 33. odstávku pro výměnu paliva na tomto bloku. V provozu zůstávají tři ze čtyř dukovanských bloků. V Dukovanech jde už o čtvrtou odstávku, která probíhá za mimořádných preventivních opatření proti nákaze koronavirem. Už téměř rok platí v celé elektrárně přísná hygienická opatření, pracovníci denně procházejí při vstupu do elektrárny měřením teploty, povinně nosí roušky nebo respirátory a dodržují řadu dalších opatření. Za jedno z klíčových opatření považují energetici pravidelné testování pomocí antigenních a PCR testů, které si už od listopadu sami zajišťují. Na odstávce jednoho bloku v Dukovanech se podílí přibližně 1500 zaměstnanců ČEZ a stejný počet dodavatelů.
Zpřísněná ochranná opatření včetně testování platí v obou českých jaderných elektrárnách. Společnost ČEZ většinu z opatření přijala pro své provozy s předstihem před rozhodnutími vlády.
„Jsme si vědomi toho, že patříme mezi kritickou infrastrukturu státu. Bezpečný a bezemisní provoz našich zdrojů je důležitý pro provoz firem, domácností i institucí, jako jsou třeba nemocnice nebo hasiči a policie, a proto situaci nechceme podcenit,“ doplňuje člen představenstva a ředitel divize jaderná energetika ČEZ Bohdan Zronek.
V průběhu odstávky je z reaktoru do sousedního bazénu skladování nejdříve vyvezeno 90 palivových a regulačních kazet, které dodávaly potřebný výkon uplynulých pět let. Zbývající kazety jsou přeskládány a na uvolněná místa technici zavezou stejný počet čerstvých palivových kazet.
Kromě samotné výměny paliva čekají dukovanské techniky kontroly hlavních cirkulačních čerpadel, parogenerátorů, modernizace rychločinných armatur nebo revize zařízení obou turbosoustrojí.

TEXT **Jiří Bezděk**
FOTO **Jan Sucharda**

Testování zaměstnanců snižuje riziko šíření Covid-19

V Dukovanech zaměstnance masivně testují už od listopadu loňského roku, v Temelíně od začátku února. Na preventivní testy chodí vedle zaměstnanců elektráren i pracovníci dodavatelů. V březnu obě jaderné elektrárny zvýšily počty testů až na čtyřnásobek a nově je využíváno i samotestování. Týdně tak zdravotníci přímo u elektrárny provedou kolem 2000 antigenních nebo PCR testů. Od pátku 12. 3. může do elektrárny vstoupit pouze pracovník s negativním testem. Testování u jaderných elektráren je propojené s celostátním systémem ISIN. V případě antigenního testu obdrží pracovník výsledek do 15 minut prostřednictvím SMS. Pracovníky, kterým vyjde pozitivní antigenní test, hned čeká PCR test. Při negativním výsledku obdrží pracovník certifikát platný i mimo hranice elektrárny. Jaderné elektrárny patří mezi klíčové prvky kritické infrastruktury České republiky a tomu odpovídají i přijatá ochranná opatření v souvislosti s nemocí COVID-19.
Navzdory pandemii tak obě elektrárny udržely maximální míru bezpečnosti a nikdy nemusely například omezovat výrobu.

Staven

TEXT **Jiří Bezděk**
FOTO **archiv ČEZ**

Současný stav příprav nového jaderného zdroje v Dukovanech

Česká republika se přihlásila k závazku klimatické neutrality v roce 2050, zároveň tzv. uhelná komise doporučila konec hnědého uhlí v České republice v roce 2038, konečné rozhodnutí bude na vládě. Některé politické strany usilují o ukončení využívání uhlí při výrobě elektřiny v roce 2033 (současný instalovaný výkon uhelných elektráren činí 10 000 MW). K dosažení klimatické neutrality bude potřeba vyššího využití elektřiny v dopravě, vytápění atd., proto spotřeba elektřiny i přes významné úspory poroste. Přes rozvoj obnovitelných zdrojů, roste i potřeba dokončit nový jaderný zdroj v Dukovanech.

Společnost Elektrárna Dukovany II, a. s., (EDU II) pokročila v přípravě projektu nového zdroje, včetně přípravy výběrového řízení. Diskuse se zástupci státu o obchodně technických otázkách byla uzavřena. Zůstává otevřena otázka bezpečnostních požadavků.

Byly předloženy návrhy čtyř variant k zahájení výběrového řízení:

1. Přizvat do výběrového řízení všechny uchazeče (CGN, EdF, KHNP, Rosatom, Westinghouse) s možností vyloučit uchazeče v průběhu / na konci výběrového řízení při stanovení pořadí.
2. Přizvat do výběrového řízení tři uchazeče (EdF, KHNP, Westinghouse).
3. Přizvat do výběrového řízení tři uchazeče (EdF, KNHP, Westinghouse) a dalším uchazečům CGN a Rosatom umožnit účast ve výběrovém řízení jako členové konsorcia, za předpokladu, že ostatní členové konsorcií budou ze zemí EU nebo NATO. Konkrétní podmínky takovéhoto zapojení v konsorciích by byly dále posuzovány z hlediska bezpečnostních zájmů a požadavků ČR, na základě, kterých by Stát dále jednal.
4. Tato vláda nerozhodne o zahájení výběrového řízení a rozhodnutí ponechá na další vládu po volbách do PSP ČR. Jedná se o variantu technického charakteru pro případ, pokud by byla dlouhodobě zásadní neshoda na tom, kterou z variant 1-3 aplikovat.

Vzhledem k tomu, že jde o dlouhodobý projekt a je důležité, aby došlo alespoň k většinové shodě parlamentních stran, proběhlo 27. 1. 2021 jednání předsedů parlamentních stran, kde byly tyto varianty projednány. Panuje shoda na potřebě zahájit výběrové řízení co nejdříve.

Zároveň pokračuje licenční proces, tedy proces povolení k umístění jaderného zařízení (dle Atomového zákona). Připravujeme se na podání žádosti k Autorizaci výrobny (dle Energetického zákona) a předání dokumentace k územnímu řízení (dle Stavebního zákona).

Se zástupci státu pokračují intenzívní jednání o obchodních otázkách souvisejících se stavbou.

TEXT **Petr Závodský,** generální ředitel EDU II

Instalovaný výkon a výroba elektrické energie v České republice jednotlivými druhy zdrojů

Instalovaný výkon	MW	
Jaderné (JE)	4 290	20%
Parní/uhelné (PE)	10 058	47%
Paroplynové (PPE)	1 364	6%
Plynové a spalovací (PSE)	962	5%
Vodní (VE)	1 091	5%
Přečerpávací (PVE)	1 172	5%
Větrné (VTE)	339	2%
Fotovoltaické (FVE)	2 054	10%
Celkem	**21 330**	

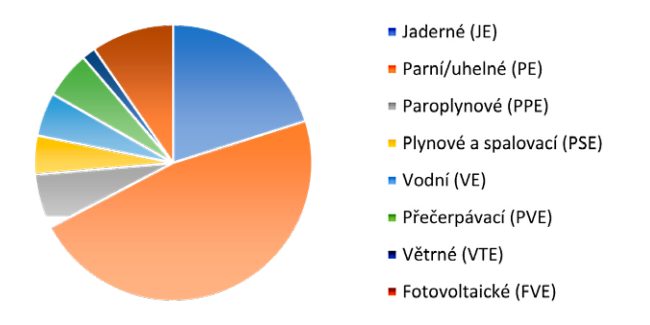

Výroba	GWh	
Jaderné (JE)	30 043	37%
Parní/uhelné (PE)	35 198	43%
Paroplynové (PPE)	6 041	7%
Plynové a spalovací (PSE)	3 788	5%
Vodní (VE)	2 142	3%
Přečerpávací (PVE)	1 293	2%
Větrné (VTE)	699	1%
Fotovoltaické (FVE)	2 233	3%
Celkem	81 438	

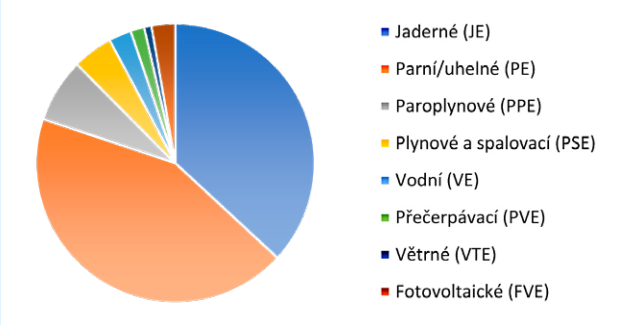

Významný milník nového zdroje v Dukovanech

Společnost Elektrárna Dukovany II, a. s., ze Skupiny ČEZ v pondělí 8. 3. získala od Státního úřadu pro jadernou bezpečnost povolení k umístění nového jaderného zdroje v Dukovanech. Jde o jeden z nejvýznamnějších přípravných kroků před zahájením stavby a výběrem dodavatele. Příprava a zpracování dokumentace pro licenční řízení trvala pět let a její součástí bylo přes 200 odborných studií, analýz a rozborů. Klíčové materiály jsou veřejně dostupné.

Žádost o povolení k umístění nového jaderného zdroje podala společnost Elektrárna Dukovany II, a. s, (EDU II) Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost před rokem. Samotná příprava už ale začala o pět let dříve, v roce 2015. Podklady k dokumentaci, která má sama o sobě přes 1600 stran, zpracovávaly tři desítky odborníků ze společností EDU II, ČEZ a dalších institucí, jako je například Výzkumný ústav vodohospodářský, Masarykova univerzita, nebo ÚJV Řež. EDU II nyní povolení získala.

„Jde o jeden z velmi významných milníků. Přípravě dokumentace i samotnému správnímu řízení jsme věnovali opravdu velkou pozornost a úsilí. Navíc jsme maximálně transparentní, kdy jsme zveřejnili například celou Zadávací bezpečnostní zprávu a další materiály, veřejnost tak k nim má volný přístup,“ uvádí předseda představenstva a generální ředitel společnosti ČEZ Daniel Beneš.

Dokumentace mimo jiné popisuje a vyhodnocuje, zda je lokalita pro umístění nového jaderného zdroje vhodná. Zabývá se například přírodními podmínkami včetně zajištění vody, popisuje a hodnotí koncepci projektu, otázky zajištění kvality a zabývá se i předběžným vlivem provozu na obyvatelstvo a životní prostředí, případně budoucím způsobem vyřazení elektrárny z provozu.

Předmětem vydaného povolení je umístění dvou jaderných zařízení, každého s jedním tlakovodním reaktorem o maximálním elektrickém výkonu do 1200 MWe.

„Aktuální je stavba jednoho bloku ve výkonovém rozmezí do 1200 MWe, povolení se nicméně týká dvou jaderných zařízení. Jednak jsme takto připravovali dokumentaci od roku 2015 a především nám to umožňuje zohlednit případné další energetické a klimatické cíle v budoucnu,“ vysvětluje generální ředitel společnosti EDU II Petr Závodský.

Právě založení dceřiné společnosti Elektrárna Dukovany II, která má přípravu stavby na starosti, bylo v roce 2015 prvním významným oficiálním milníkem. Tato firma už má k dispozici stanovisko EIA (posouzení vlivů na životní prostředí), které získala v roce 2019, dalším klíčovým krokem byl především podpis smluv mezi společností Elektrárna Dukovany II, ČEZ a státem, zastoupeným Ministerstvem průmyslu a obchodu, v červenci loňského roku. Po získání povolení k umístění bloků dle atomového zákona by mělo následovat jak vyhlášení tendru na dodavatele, tak také zahájení územního řízení podle stavebního zákona.

Jak dokumentace týkající se aktuálně vydaného povolení, včetně Zadávací bezpečnostní zprávy, tak i další materiály jsou k dispozici na webových stránkách společnosti ČEZ na adrese www.cez.cz/njz.

Odborná i laická veřejnost tak dostává k dispozici například velmi podrobnou analýzu lokality. Pozemek pro nový zdroj patří mezi neprověřenější v České republice. Přímo v lokalitě budoucí stavby provedli experti přes 170 geologických vrtů, kvůli sledování podzemní vody zároveň vyvrtali 30 hlubokých vrtů o hloubce až 150 m a celkové délce téměř 2 km. Dalších 66 průzkumných vrtů zvládly vrtné soupravy v okolí. Jen pro uchování vzorků hornin (takzvané vrtné jádro) museli použít přes 1300 kontejnerů.

TEXT **Ladislav Kříž,** mluvčí ČEZ

On-line prohlídky Infocentra JE Dukovany

Původně měly virtuální prohlídky vedené zkušenými průvodkyněmi a průvodci pomoci hlavně s výukou ve školách. Vzhledem k mimořádnému zájmu ale Infocentra elektráren společnosti ČEZ zpřístupnila unikátní virtuální exkurze i veřejnosti a dalším institucím.

Zájemcům o virtuální dobrodružství stačí jen počítač nebo tablet s připojením na internet pro využití webových aplikací Teams nebo Google a zaregistrovat se na některý z nabízených termínů prohlídky.

„Stejně jako klasické prohlídky i tuto službu poskytujeme zdarma. Největším překvapením je pro nás pestrá skladba účastníků prohlídky od žáků základních škol až po seniory. Vysoký zájem seniorů nás mile překvapil, ale na druhou stranu je logický. Patří mezi skupiny s nejvyšší ochranou a s omezením osobních kontaktů a prohlídkami jim rádi zpestříme jejich program,“ vysvětluje Dana Janovská, průvodkyně Infocentra Jaderné elektrárny Dukovany.

O virtuální výlet do jednoho z našich největších energetických zdrojů už projevili zájem i studenti ze vzdálenějších škol z Litoměřicka, Liberecka, Ostravska či Olomoucka nebo senioři ze všech koutů České republiky.

Od prvních listopadových prohlídek dukovanské průvodkyně provedly při on-line exkurzích přes 5 000 návštěvníků. S pokračováním on-line prohlídek budou energetici v Dukovanech pokračovat dle zájmu i po otevření infocenter. Věří, že nevšední virtuální zážitek je tou nejlepší pozvánkou k živé návštěvě a po otevření infocentra zájemce o energetiku v Dukovanech rádi znovu uvítají osobně.

TEXT **Jiří Bezděk**
FOTO **archiv ČEZ**

Virtuální prohlídka EDU

On-line exkurze pro seniory

Jaderná elektrárna Dukovany stabilní partner regionu

Za loňský rok dosáhla pomoc v regionu EDU (Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj) výše 58,8 miliónů korun, a ač jsme byli ochuzeni o mnoho neuskutečněných kulturních událostí, darované prostředky směřovaly do důležitých projektů, které zvýšily životní standard občanů.

Novinky v Nadaci ČEZ

Společnost ČEZ stvrzuje konkrétními činy své motto „Pomáháme, kde působíme“. Loňský rok toho byl ještě silnějším důkazem kvůli covidové situaci. ČEZ pomáhal v nelehkém období ve všech regionech a také v blízkosti JE Dukovany. Na první pomoc v krizové situaci, která nastala na jaře, zareagovala Nadace ČEZ poskytnutými dary velice rychle a díky tomu tak měly okolní obce k dispozici materiál a stroje pro šití potřebných roušek, dostatečnou dezinfekci, počet ochranných štítů i dezinfekční zařízení pro zasahující dobrovolné hasiče.

■ **Novinkou v Nadaci ČEZ bylo v loňském roce vypsané grantové řízení pro podporu neziskových organizací.** Darované finanční prostředky mají pomoci v profesionalizaci a rozvoji těchto organizací, grant je vypisován v měsíci březnu. Organizace mohou žádat o částku až do výše 200 tisíc korun.

V letošním roce je možné využít podporu prostřednictvím Nadace ČEZ také v dalších grantových programech. Stačí vyplnit jednoduchý interaktivní formulář na webových stránkách Nadace ČEZ www.nadacecez.cz. Zde jsou veškeré informace i návod ke správnému vyplnění žádosti. Přehled grantů Nadace ČEZ je uveden na vedlejší straně včetně kontaktu na koordinátorku Nadace ČEZ pro jižní Moravu a Vysočinu Janu Štefánkovou.
V prvním čtvrtletí již proběhly dva programy - NEZISKOVKY a ZAMĚSTNANECKÉ GRANTY a první kolo programu STROMY .

„EPPka“ jede

Mobilní aplikaci EPP Pomáhej pohybem už zná asi spousta z vás. Loňský rok, který přinesl s pandemií covid větší izolaci, totiž zvýšil i počet uživatelů, kteří překonávali špatnou náladu pohybem a navíc je hřál i pocit, že pomáhají druhým. Díky uživatelům EPPky podpořila Nadace ČEZ 300 užitečných projektů v hodnotě 23,8 miliónu korun.

■ Jedním z konkrétních případů pomoci byl také například **nákup nového vozíku pro Jirku Žáka z Dolních Vilémovic.** Potřebné body přiřadili sportující uživatelé EPPky projektu neuvěřitelně rychle. Jirka prožil autonehodu před svojí maturitou. Vyrovnal se ale s nepřízní osudu, úspěšně složil maturitu, a navíc vystudoval vysokou školu. Hrával fotbal, který vyměnil za stolní tenis. Podařilo se mu vyhrát mistrovství ČR i Český pohár. Aktuálně se svojí ženou Radkou staví nový dům a plánují založit rodinu.
„Jsem za tuto podporu velice rád. Těžko bych si mohl, pro mě tolik potřebnou pomůcku, zakoupit sám. Navíc při stavbě našeho nového domu by to bylo ještě složitější,“ říká Jirka Žák.

Že ještě nemáte EPPku ve svém telefonu? Vždyť stáhnout si ji a přiřazovat body potřebným projektům po určitém sportovním výkonu (čímž je myšlena i chůze☺) je tak snadné.

Tak pojďme společně pomáhat. Více se dočtete na www.pomahejpohybem.cz

Jirka Žák se svou ženou Radkou

TEXT Jana Štefánková
FOTO archiv

NADACE ČEZ

Přehled grantových programů Nadace ČEZ pro rok 2021

V ROCE 2021 BUDEME OPĚT PODPOROVAT ENERGIÍ LIDÍ, KTEŘÍ POMÁHAJÍ MĚNIT ŽIVOT OKOLO SEBE K LEPŠÍMU.

PODPORA REGIONŮ

Podpora sociálních, zdravotních, environmentálních a komunitních aktivit v celé ČR

PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ	celoročně
OPRÁVNĚNÍ ŽADATELÉ	právnické osoby v ČR
MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍSPĚVKU	není stanovena

ORANŽOVÉ HŘIŠTĚ

Podpora výstavby a obnovy dětských a sportovních hřišť

PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ	celoročně
OPRÁVNĚNÍ ŽADATELÉ	právnické osoby v ČR
MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍSPĚVKU	2 000 000 Kč

STROMY

Podpora liniové výsadby stromů – především nových a obnovovaných alejí a stromořadí

PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ	1. 6. – 30.7. 2021
OPRÁVNĚNÍ ŽADATELÉ	právnické osoby vČR
MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍSPĚVKU	150 000 Kč

ORANŽOVÝ PŘECHOD

Podpora osvětlování přechodů pro chodce

PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ	1. 2. – 30. 4. 2021
OPRÁVNĚNÍ ŽADATELÉ	města a obce v ČR
MAXIMÁLNÍ VÝŠE PŘÍSPĚVKU	120 000 Kč

Podrobnosti ke všem grantovým řízením a informace o našich dalších projektech a aktivitách najdete na **www.nadacecez.cz.**

V PŘÍPADĚ DOTAZŮ VOLEJTE NEBO PIŠTE

Mgr. Jana Štefánková
561 104 631 / 724 804 786
jana.stefankova@cez.cz
KONTAKTNÍ OSOBA
NADACE ČEZ PRO VYSOČINU
A JIŽNÍ MORAVU

TOP 10 V ČESKÉM JÁDRU 2020

Rok 2020 asi nebude zrovna patřit mezi ty, na které vzpomínáme rádi. Obrátil naše životy vzhůru nohama a uvalil na nás řadu omezení. Přesto přinesl i řadu úspěchů a posunů, které stojí za to.

Vybrali jsme top 10 událostí týkajících se české jaderné energetiky, které podlé nás zaslouží si připomenout. Dokazují, že Češi jádru rozumí, umí to s ním a mají ho rádi.

ČEZ uzavřel smlouvu se státem o stavbě nového bloku v Dukovanech

Energetická společnost ČEZ a stát uzavřely smlouvy k připravovanému novému bloku Jaderné elektrárny Dukovany. Vicepremiér a ministr průmyslu a dopravy Karel Havlíček a generální ředitel ČEZ Daniel Beneš podepsali 28. července vedle rámcové dohody i smlouvu, která definuje konkrétní podmínky stavby. Přípravu, spuštění a provoz nového bloku zajistí dceřiná společnost ČEZ Elektrárna Dukovany II, která začala v roce 2020 naplno fungovat.

Vláda vybrala 4 místa pro úložiště radioaktivních odpadů

Stát pokročil ve výběru finální lokality pro hlubinné úložiště použitého paliva z jaderných elektráren a vysoce aktivních odpadů z průmyslu a lékařství. Mělo by vzniknout v jedné ze čtyř vybraných lokalit – Janoch u Temelína, Horka na Třebíčsku, Hrádek na Jihlavsku, nebo Březový potok na Klatovsku. Podle aktuálně platných plánů by úložiště mělo začít fungovat v roce 2065. Záměr ale zatím ani v jedné z lokalit nemá podporu místních obyvatel.

Netradičními eventy jsme oslavili výročí 35 let Dukovan a 20 let Temelína

Přes 25 000 lidí dorazilo pod chladicí věže Dukovan a Temelína na unikátní autokina. Netradičním způsobem, který respektoval ochranná opatření proti koronaviru, jaderné elektrárny oslavily významná výročí. 35 let už bezpečně funguje první blok Dukovan a 20. výročí od spuštění reaktoru prvního bloku slavil Temelín. Výročí si elektrárny připomněly krátkými filmy i oslavami na sociálních sítích. Obě jaderné elektrárny chceme provozovat celkově 60 let.

Výroba v Dukovanech a Temelíně překročila pomyslnou metu 30 TWh

Výroba v českých jaderných elektrárnách už podruhé za sebou překonala pomyslnou metu 30 TWh (30 miliard kilowatthodin) elektřiny. Podařilo se to navzdory komplikacím spojeným s ochrannými opatřeními proti koronaviru, které ztěžovaly hlavně odstávky těchto klíčových českých bezemisních zdrojů. Pokud bychom stejné množství elektřiny vyrobili v uhelných elektrárnách, do vzduchu by se vypustilo přes 22 milionů tun oxidu uhličitého.

Bývalý uranový důl Rožná se začal zatápět

Nejnižší patra uranového dolu Rožná v Dolní Rožínce začala koncem roku 2020 zaplavovat voda. Uzavírá se tak více než 60letá historie nejhlubšího přístupného dolu v Evropě. Komerční těžba uranu zde skončila v prosinci 2016, horníci uranovou rudy dobývali z hloubky až 1200 metrů pod povrchem země. Podle plánu by měla voda během čtyř let vystoupat do úrovně 13. těžebního patra. Asi 550 metrů pod zemí zatím zůstává výzkumné pracoviště Správy úložišť radioaktivního odpadu.

České vysoké učení technické (ČVUT) v Praze postaví nový výzkumný reaktor

Státní úřad pro jadernou bezpečnost vydal univerzitě povolení k umístění podkritického reaktoru VR-2. ČVUT již jeden reaktor (VR-1) od roku 1990 provozuje pro výuku a výzkum, ten se ale kvůli obrovskému zájmu o využití ze strany dalších českých i zahraničních univerzit a firem dostává na hranici svých kapacit. ČVUT je jednou z mála vysokých škol na světě, které mají k dispozici vlastní štěpný i fúzní reaktor.

MAAE zařadila Českou republiku na seznam zemí vyvíjejících malý modulární reaktor

V nejnovější publikaci Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE) věnované malým modulárním reaktorům má Česká republika hned dva zářezy. V kategorii vodou chlazených reaktorů se objevil projekt Teplátor Západočeské univerzity v Plzni, v kategorii mikroreakrotů pak projekt Energy Well Centra výzkumu Řež. Ani ČEZ v této oblasti nezahálí: loni uzavřel partnerství s firmami Hitachi GE a Rolls Royce, aby měl přístup k podrobným technickým informacím z jejich projektů.

Největší transport od dokončení Temelína – výměna separátorů na druhém bloku

Výměna obřích separátorů dlouhých přes třicet metrů a vysokých 4,4 metru byla jednou z největších investičních akcí jihočeské jaderné elektrárny v roce 2020. Modernizace zařízení, které v rámci sekundárního okruhu zbavuje páru v nízkotlakých dílech turbíny vlhkosti, zároveň přispěla ke znatelnému zvýšení výkonu elektrárny. Stejná výměna čeká letos i první temelínský blok.

ČEZ získal další povolení k provozu prvního bloku Temelína

Společnost ČEZ dostala od Státního úřadu pro jadernou bezpečnost povolení k dalšímu provozu prvního bloku Jaderné elektrárny Temelín. To je vázáno na pravidelné desetileté cykly, při kterých české jaderné elektrárny musí prokázat, že plní všechny podmínky související s jejich bezpečným provozem. Jen předávaná dokumentace měla 162 tisíc stran odborných dokumentů. Pracovaly na ní dvě stovky odborníků od roku 2018.

Dukovany představily energetickou budoucnost České republiky. A vlastní vinici ☺.

Zaparkují auta na rozsáhlém parkovišti pokrytém fotovoltaickými panely. A půjdou vyrábět další bezemisní elektřinu do střeženého prostoru jaderné elektrárny. Čistá energetická budoucnost České republiky se začala v roce 2020 zhmotňovat v Dukovanech, kde odstartovala stavba rozsáhlého „carportu“ – parkoviště, jež vyrábí elektřinu ze slunce a zároveň chrání auta. Dalším netradičním využitím prostoru v jaderné elektrárně je i největší „jaderná“ vinice na světě, kterou zde ČEZ představil.

Jak se žije sousedům: Myslibořice

Myslibořice jsou obcí se 726 obyvateli, velkou spádovou školou, zámkem, který slouží jako domov seniorů, a také obcí, která je spjata s osudem výsadkové skupiny Spelter. V budově obecního úřadu má své prostory knihovna, lidé sem chodí do ordinace praktického i zubního lékaře. Starostou je Milan Palát.

Hasiči a fotbalisté organizují společenský život

V Myslibořicích působí ze spolků kromě hasičů ještě myslivci a fotbalisté. Ti mají své zázemí za školou v podobě travnatého hřiště a kabin. V areálu se nachází i multifunkční hřiště. Budova staré hasičské zbrojnice přešla v restitucích pod katolickou církev. Obec proto postavila hasičům nové zázemí. Dobrovolní hasiči se účastní závodů a začali se také věnovat mládeži. Vedle toho se starají o veškerou kulturu v obci. Začínají plesem, pokračují masopustem, organizují pálení čarodějnic, podílejí se na přípravě poutě, pořádají závody v požárním útoku a zastupitelům pomáhají s rozsvěcováním vánočního stromu. Fotbalisté pomáhají s oblíbenými akcemi – Myslibořický pedál a Kufrování, pořádají také svůj ples. „Loni jej ještě stihli, stejně jako hasiči. Školní se už nekonal a letos kvůli pandemii nebyl vůbec žádný ples. Kulturní dům je skoro rok osiřelý," říká starosta. Náměšťskou ligu hraje hokejový tým Zlobři Myslibořice pod vedením Martina Čapouna. Už se těší na novou sezonu, do které vstoupí s novými dresy.

Zámek, kostel a kaplička

Výraznou dominantou obce je barokní zámek v čele náměstí. Už v roce 1928 byl upraven pro potřeby sociálního ústavu. Svému účelu slouží dodnes. Od roku 1992 zde provozuje Českobratrská církev evangelická domov pro seniory. Obec letos přispěje na rekonstrukci schodů a pomůže finančně se zřízením Alzheimer centra. Průčelí zámku nese cennou štukatérskou výzdobu včetně šlechtických znaků. Veřejnost může navštívit zámecký park, kde se nachází vodní kanál zvaný Laguna. Vedle zámku stojí kostel sv. Lukáše s renesanční věží. Přesto, že je kostel zasvěcený sv. Lukášovi, pouť slaví Myslibořičtí na Jana Nepomuckého. Všichni si přejí, aby se mohla konat. Před kostelem stojí tři barokní sochy z 18. století. Znalci okolí jistě vědí o studniční kapličce sv. Tekly, která se nachází v polích mezi Myslibořicemi a Račicemi. Pod kaplí vyvěrá pramen vody, kterou sleduje hydrometeorologický ústav.

Spolupráci se školou si starosta pochvaluje

Do myslibořické základní školy se sjíždějí děti z deseti okolních obcí. Do školní budovy, postavené v roce 1951, chodí na dvě stě dětí. Škola je propojena s kulturním domem, hned vedle se nachází hřiště. S distanční výukou se popasovali velmi dobře. „Máme šikovnou paní ředitelku Libuši Davidovou i pedagogický sbor. Z dotazníků od rodičů vyplývá, že rodiče jsou s nastavenou on-line výukou spokojeni. Samozřejmě to nenahradí běžnou výuku, ale je to jediný možný způsob," říká starosta Milan Palát a spolupráci se školou si chválí. Děti ze školky a ze školy vystupují s programem při vítání občánků, při setkání seniorů a nechybí při rozsvěcování vánočního stromu.

Bez knihovny by to nešlo

Každý den mají v Myslibořicích otevřenou knihovnu. Paní knihovnice Jitka Bartoňová je multifunkční žena – připravuje obecní zpravodaj, pomáhá s kulturním děním v obci, organizuje přednášky pro děti ze školky a ze školy. „Oblíbené je pasování dětí na čtenáře. Prvňáčky sem při nástupu do školy zveme, abychom se seznámili. Knihovna a její aktivity jsou pro život v obci důležité," pochvaluje si starosta.

Občanské vybavení

Z občanského zázemí se zde dále nachází obchod i pošta, kterou provozuje obec. O hospody také není nouze – mají celkem čtyři. Fotbalisté i hasiči mají svou klubovnu, kam se dá zajít na pivo a limonádu. Myslibořice mají svůj plynovod i vodovod. Loni v obci dokončili čistírnu odpadních vod a před čtyřmi lety položili novou kanalizaci a opravili silnice.

Oblíbené akce: Myslibořický pedál a setkání u dubu ve Svatochni

Příliš mnoho akcí se kvůli koronaviru vloni nekonalo. Myslibořický pedál se však v září stihl. Oblíbený cyklozávod je určený pro děti, mládež i dospělé. „Připravíme trasy, které jsou různě dlouhé. Ta nejkratší je pro nejmenší děti, má 300 metrů a zdolávají ji na odrážedlech. Pro větší děti máme 5km trasu a pro dospělé trasu o délce 15 km," vypráví Milan Palát. Bohužel se nemohlo uskutečnit silvestrovské setkání u dubu ve Svatochni. U tří sta let starého dubu se každoročně setkávají lidé z okolních vesnic, aby si popovídali, opekli špekáčky a popili svařeného vína a grogu. „Věřím, že letos se tam už zase všichni společně setkáme," uzavírá starosta Milan Palát.

Kostel a zámek

Myslibořický pedál

Pouť

TEXT Eva Fruhwirtová
FOTO E. Fruhwirtová, J. Sucharda a archiv obce

www.mysliborice.cz

Josef Dvořák: Nikdo jiný nás šťastným neudělá. Je to jenom na nás.

JOSEF DVOŘÁK ALIAS ČOCHTAN BYL V LOŇSKÉM ROCE HOSTEM HUDEBNÍHO FESTIVALU PETRA DVORSKÉHO A SPOLU S HERCI SVÉ DIVADELNÍ SPOLEČNOSTI PŘIVEZL DO VALČE U HROTOVIC RADOST, SMÍCH A NEZAPOMENUTELNÉ ZÁŽITKY STOVKÁM DIVÁKŮ. JAK SÁM TVRDÍ, SNAŽÍ SE TÍM PLNIT SLIB, KTERÝ KDYSI PŘED LETY DAL JANU WERICHOVI: „PŘES LEHKÝ DĚJ A KOUZELNÉ PÍSNIČKY, A TAKY PŘES VÁS, PANE WERICHU, SE NA JEVIŠTI POKOUŠÍM DIVÁKŮM V HLEDIŠTI DODAT DOBROU NÁLADU, POHODU A ŠTĚSTÍ. V TOM, DOUFÁM, KRÁČÍM VE VAŠICH „ČOCHTANÍCH STOPÁCH."

■ **Většina z nás si za jménem Josefa Dvořáka představí vodníka. Máte spočítáno, kolik těchto pohádkových bytostí jste ztvárnil?**

Spočítané to nemám, těch rolí byla opravdu spousta, ale počítají jiní, a tak mě jeden z mých vodníků dovedl v roce 2019 dokonce do rekordmanské síně slávy, a to za 750 představení Čochtana. Vodník mě provází léta a mám ho i doma. Respektive tam mám dvě dřevěné loutky, které mě představují jako vodníka. Jedna z nich je o pět let starší, a ten věkový rozdíl je patrný. Vidím, jak jde čas a jak spolu se mnou stárne i moje role vodníka. Působí mi to ale radost, protože je pěkné, když herec může stárnout se svou rolí.

■ **I když jste si ve filmu zahrál kuchaře, automechanika nebo třeba člena expedice z budoucnosti, s vodníkem vás lidé spojují nejvíc. Hlavně tedy s Čochtanem.**

Ano, ale já Čochtana hrál už před tím, než vznikla naše divadelní společnost. Bylo to těsně po listopadu 1989 v Hudebním divadle v Karlíně, kde se ovšem toto představení hrálo pod svým obvyklým názvem Divotvorný hrnec. Jde o upravenou verzi muzikálu Finian's Rainbow autorů Burtona Lanea, Edgara Yipa Harburga a Freda Saidyho, kterou u nás uvedli Jan Werich a Jiří Voskovec v roce 1948, a byla to zároveň jejich poslední společná divadelní hra. Jan Werich hrál tenkrát Čochtana, Jiří Voskovec režíroval. Hra byla v Karlíně na programu jednu sezónu, a když skončila, nechtělo se mi s Divotvorným hrncem a Čochtanem rozloučit. Nebyl jsem jí ještě sytý, ještě jsem se nenabažil toho krásného vodnického brblání. A tak jsem si ji upravil i pro naši vlastní divadelní společnost.

■ **Ani při tolika reprízách vás ještě tato role neomrzela? Není to už nuda? Nebo je pro vás každé představení něčím novým?**

Co je snadnějšího, když máte svou divadelní společnost a svůj soubor, než hrát to, co vás těší a skončit s tím, co už vás těšit přestalo. A jelikož hru máme na repertoáru stále, tak je to jasný důkaz, že mě to pořád baví. Nuda to určitě není, moje herectví je trochu neukázněné, nedělá mi problém zareagovat na momentální podnět, tím pádem je každé představení jiné a já se pokaždé těším, čím mě diváci překvapí. Divadlo beru jako dialog mezi účinkujícími a publikem. Prostě se vzájemně inspirujeme.

■ **Improvizujete tedy rád?**
Dělám to odjakživa a jinak bych ani divadlo dělat nechtěl. Vzpomínám na jedno z prvních představení v divadle Semafor - Taneční hodiny pro starší i pokročilé podle předlohy Bohumila Hrabala, které režíroval Evžen Sokolovský. Bylo to v takové zvláštní době, kdy Bohumil Hrabal zrovna nebyl zakázaný, ale zároveň nebyl ani povolený. Nicméně hra byla schválena a my se dali do práce. Pan Hrabal se chodil dívat na zkoušky, pětkrát jsme museli představení přehrát schvalovací komisi, a když se zdálo, že všechny překážky máme za sebou, komusi z oné komise se znelíbilo, že si na závěr každého představení přidám epilog, v němž komentuji současné dění brněnštinou. Dotyčný komisař žádal jeho odstranění, ovšem pan Hrabal, který byl přítomen, tenkrát řekl: „Přimlouval bych se, aby tam ten epilog zůstal. Mně vůbec nevadí, mně se líbí. A pan Dvořák improvizovat může.“ Když mi to posvětil tak velký autor, jakým byl Bohumil Hrabal, už jsem se toho držel.

■ **Pocházíte z Vysočiny, tedy z našeho kraje, vracíte se někdy do svého rodiště?**
V Horní Cerekvi jsem se sice narodil, ale dlouho tam nepobyl. Jenom první tři roky života. Bydleli jsme v hotelu Svoboda, což je pro hotel velmi hezké pojmenování. Ale já mám Horní Cerekev spojenou především se sochou T. G. Masaryka, která stávala tu a tam na náměstí. Chvíli tam byla, potom zmizela, aby se posléze opět objevila. Tatínek rád vyprávěl o jejím osudu. Byla odhalena za prezidentování Masaryka, když se prezidentem stal Edvard Beneš, bylo místním hloupé, že mají na náměstí prezidenta, který už neprezidentuje, a tak k Masarykovi přibyla Benešova hlava. Zrodilo se tedy sousoší. Ale dlouho si tam nepobylo. Přišla okupace a hned v roce 1938 oba prezidenti kamsi zmizeli. V roce 1945 se socha zase vrátila, za tři roky – ve čtyřicátém osmém – byla opět pryč. O dvacet let později – v osmašedesátém – se konalo znovuodhalení a o rok později, v devětašedesátém, se socha zase musela se svým místem rozloučit. Vrátila se až po roce 1989 a já se tam od té doby chodím tu a tam podívat, jestli je socha stále na svém místě.

■ **Jaké byly počátky vaší herecké kariéry? Kdo vás k divadlu přivedl?**
Moje první vystoupení proběhlo na základní škole, asi jako se to stalo většině lidí. Vybírali se účinkující pro školní besídku, a protože jsem byl vyhlášený kašpar, který bavil spolužáky a dokonce i některé kantory, paní učitelka mě vyzvala, abych něco přednesl. Vstal jsem a volně zopakoval monolog Jaroslava Štercla o rozbíjení atomu ze silvestrovské rozhlasové estrády. Ani jsem nevěděl, že ho mám uložený v hlavě. Líbilo se to dětem i paní učitelce, a tak se ze mne stal besídkový reprezentant naší třídy. A jelikož celá naše rodina hrála ochotnické divadlo, nemohlo minout ani mě. Ale abych pravdu řekl, sám jsem pro svou cestu k divadlu takřka nic neudělal, divadlo si mě našlo samo. Nejdřív Kladivadlo a pak pražský Semafor. Já jsem totiž od přírody stydlivý a plachý, a zřejmě proto jsem hercem. Člověk si asi vybírá takové povolání, ve kterém musí bojovat sám se sebou, věčně se přemlouvat a překonávat.

■ **A naopak inspiroval jste vy sám k herectví někoho z rodiny?**
Žádnou z našich čtyř dcer jsem nikdy k ničemu nepřemlouval a ani se je nesnažil inspirovat. Nechal jsem na nich, jakou cestu si vyberou, protože každý sám ví nejlíp, co ho dělá šťastným. Pravdou však je, že jedna z dcer, Zuzanka, je členkou našeho hereckého souboru, ač zpočátku o herectví nejevila zájem. Ale najednou to přišlo a já nevylučuji, že se tak stane i s někým dalším z naší velké rodiny.

■ **Jak se cítíte v roli dědečka a pradědečka? Vyprávíte potomkům pohádky hlasem Maxipsa Fíka nebo Králíků z klobouku?**
Řekl bych, že se cítím naplněně, máme pět vnuků a dvě vnučky, teď už i pravnučku a dá se předpokládat, že nás bude ještě víc. Jsem dost zaneprázdněný dědeček, věčně na cestách, ale své potomky mám velmi rád a jsem šťastný, když se kolem mne hemží. Králíci z klobouku u nás moc neletí, ale Maxipes Fík ano, to vnuky pořád baví a vyžadují, abych na mě mluvil buď jako Fík nebo Ája. Ale jinak už mají jiné hrdiny a hlavně jsou natolik technicky vyspělí, že když touží po pohádce a svém oblíbeném hrdinovi, najdou si to na nějakém svém nosiči, jako jsou počítače, chytré telefony nebo tablety. Ale povídáme si o životě, to je baví, hlavně ty větší.

■ **Jak prožíváte nelehké období posledních měsíců s mnoha omezeními a zákazy, které umění hodně ovlivňují. Považujete to za zklidnění, nebo se cítíte jako ryba bez vody?**
Divadlo mi chybí, nezapírám, ale člověk prostě musí vzít na vědomí mimořádné okolnosti a vyrovnat se s nimi. Snažím se dodržovat všechna opatření a spolu se všemi ostatními doufám, že se ta nemoc brzy odporoučí a život se zase dostane do normálních kolejí. Ovšem všechno špatné má i svou světlou stránku. Dostali jsme jakýsi mezičas k tomu, abychom se trochu zklidnili a uvědomili si, v čem vlastně je krása života a jaké štěstí člověk má, když může svůj život s někým sdílet.

■ **Loni jste získal od prezidenta republiky Medaili za zásluhy. Jak jste tuto zprávu přijal?**
Každého člověka potěší, když si ho někdo všimne a pochválí ho. To jsou takové vzácné okamžiky a člověk si jich musí vážit. Nejsem sběratel medailí, i když už jsem jich pár dostal, hlavně v tenise, ale tahle mě zaskočila. Tak vysoké vyznamenání jsem nečekal a samozřejmě jsem rád.

■ **Co byste popřál čtenářům Zpravodaje?**
Čtenářům přeji jen to nejlepší. To znamená zdraví, štěstí, pohodu. A rád bych jim řekl, ať tohle všechno nečekají od někoho jiného, že to záleží jenom na nich samotných. Nikdo jiný nás šťastným neudělá. Je to jenom na nás.

PTALA SE **Zdeňka Ošmerová**
FOTO **archiv Josefa Dvořáka**

Žáky Gymnázia Moravský Krumlov baví fyzika. A to se letos vyplatilo!

Kompas, cívka, magnet, to byly klíčové pomůcky tří žáků moravskokrumlovského gymnázia. Pak už stačilo jen jejich nadšení pro fyziku, špetka filmařského talentu a dobrý scénář.

Kluci díky tomu zvítězili v soutěži Skupiny ČEZ „Vím proč“ a jejich škola tak získala 200 tisíc korun. Autoři vítězného videa si rovněž odnesli poukázky na on-line nákupy dohromady za 30 tisíc korun.

Gymnázium Moravský Krumlov je partnerskou školou Skupiny ČEZ

Fyzika není pro studenty gymnázia žádným strašákem. V kategorii základních škol a mladších ročníků víceletých gymnázií oblíbené soutěže „Vím proč“ totiž zvítězila trojice kamarádů ze zdejší sekundy. Ondřej, Daniel a Viktor představili čtyři velikány z historie objevování elektromagnetismu a předvedli jejich nejznámější pokusy, dokazující souvislosti mezi elektřinou a magnetismem.

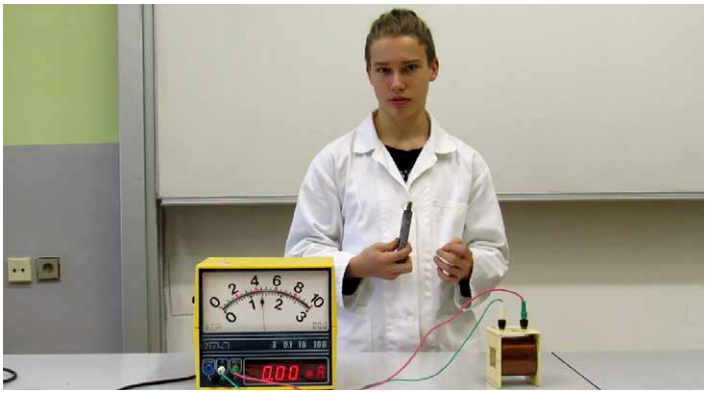

Žák Viktor ve vítězném videu „Elektromagnetismus a jeho příběh“

„O soutěži nám řekla paní učitelka, a protože nás všechny tři fyzika hodně baví, tak jsme se rozhodli to zkusit. Elektromagnetismus jsme zrovna probírali a přišlo nám to i super téma. Odladili jsme si scénář a hned, jak se otevřely školy, jsme pokusy ve fyzikální učebně natočili,“ říká Ondřej.

Jejich video nadchlo odbornou porotu soutěže natolik, že jim přiřkla vítězství. K prvnímu místu kromě poukazu na on-line nákupy v hodnotě 10 tisíc korun pro každého z autorů videa patří také odměna ve formě 200tisícového příspěvku škole na vybavení školní fyzikální učebny.

Soutěž „Vím proč“ si klade za cíl přilákat k fyzice více žáků. Umožňuje jim nahlédnout do tajů této zajímavé vědy trochu jinou formou. Žáci mají za úkol natočit krátké video, které vysvětluje některou z fyzikálních zákonitostí.

Na webových stránkách soutěže je tak už přes 1 000 videí, která byla natočena během šesti ročníků trvání soutěže. Nové 7. kolo soutěže začalo 1. 3. 2021. Odborná porota se těší na zaslání nových fyzikálních videí do konce května. Pro školy a žáky tak přichází další možnost získat finanční podporu na vybavení fyzikální učebny. Více informací na **www.vimproc.cz**.

TEXT **Linda Navrátilová**
FOTO **archiv ČEZ a GMK**

Jaderní rodiče založili spolek na podporu budoucnosti regionu Jaderné elektrárny Dukovany

Kateřina Kunešová, předsedkyně spolku

Úvodní tisková konference

Zakládající členové spolku JARO pro Dukovany představili v lednu veřejnosti tuto neziskovou organizaci. Cílem spolku je informovat veřejnost o dění týkajícím se výroby elektrické energie v Dukovanech s důrazem na přípravu výstavby nového jaderného zdroje v této lokalitě. Členy spolku jsou především zaměstnanci elektrárny a obyvatelé regionu, které spojuje přesvědčení o nutnosti zachování kontinuity výroby elektřiny stávající elektrárny a novým jaderným zdrojem.

■ **„Spolek JARO jsme založili za účelem předávání relevantních informací, tzv. přímo od zdroje. Chceme vstoupit do diskuse o jaderných tématech, zvlášť o stavbě 5. bloku JE Dukovany.** Využít můžeme osobní zkušenosti z naší práce v energetice. Rádi bychom také zachovali kontinuitu jaderného regionu, ve kterém žijeme, a který nám díky několik desítek let dobře provozované jaderné elektrárně poskytuje příležitost udržet si vysokou úroveň odbornosti a zůstat součástí velmi zajímavého jaderného společenství," řekla předsedkyně spolku na úvodní tiskové konferenci.

Téma jaderné energetiky se poměrně pravidelně objevuje v médiích a často bývá předmětem mnoha diskuzí v pracovní i osobní sféře. Proto se stejně smýšlející lidé a odhodlaní příznivci rozhodli založit spolek JARO (Jaderní rodiče) pro Dukovany. Inspirací pro založení spolku JARO byli také Jihočeští taťkové, kteří ve své době pro jadernou energetiku (a především pro dostavbu Temelína) udělali opravdu velký kus práce. Doba sice pokročila cca o 20 let dále, ale důvody pro vznik a fungování spolku jsou víceméně stejné.

■ „Chceme ukázat, že my sami máme zájem na energetickém rozvoji regionu. Právě hlas samotných pracovníků a zájemců o tuto oblast: operátorů, fyziků, strojníků, chemiků, laborantů nebo učitelů a řady dalších, nebyl v dosavadní debatě vůbec slyšet. Nechceme, aby to bylo o nás bez nás. Právě nás, co v elektrárně pracujeme a v jaderném regionu žijeme, se toto téma dotýká nejvíce," dodal Dominik Otoupal, místopředseda spolku.

■ Jaderná elektrárna Dukovany patří mezi největší zaměstnavatele v oblasti Třebíčska a širokého okolí, poskytuje práci tisícům lidí už více než tři desítky let, otevírá příležitost pro seberealizaci, podporuje region finančně i morálně, kontroluje stav životního prostředí a vykonává další „samozřejmé" činnosti. **„Odcházející generace pro dobré jméno elektrárny i jaderné energetiky udělala hodně, teď je řada na nás,"** říká Kateřina Kunešová.
Pro zachování kontinuity výroby je včasné vypsání tendru na stavbu 5. bloku JE Dukovany jedním z klíčových milníků, který má přímý dopad do celého harmonogramu příprav a tím i na termín prvních dodávek energie z tohoto zdroje. „Brzdit konečně rozběhnutou přípravu si nemůžeme dovolit. Pro nás, kteří zde žijeme, je důležitá kontinuita mezi provozem stávajících bloků elektrárny a novým zdrojem," říká Kateřina Kunešová.
Nejen pro stávající zaměstnance, ale také pro ty nově příchozí či pro studenty, kteří se rozhodují o svém budoucím profesním zaměření, je pokračování v přípravách nového zdroje velmi důležitým aspektem. Včasné spuštění nového zdroje má kromě zachování kontinuity v rámci důležitých jaderných profesí také vysoký význam pro udržení energetické soběstačnosti celé naší země.

Hlavní činností spolku bude pořádání přednášek, besed a diskuzí. Členové spolku jsou připraveni spolupracovat se školami, seznamovat žáky a studenty s různými tématy – např. co obnáší provoz jaderné elektrárny, jeho specifika, práce s mimořádnou technologií či možnosti uplatnění v provozu JE.
Pro publikaci svých myšlenek využijí nejen webové stránky spolku **www.jaroprodukovany.cz**, Facebooku nebo Instagramu, ale jsou připraveni účastnit se různých diskusí a rozhovorů.

TEXT **Výbor spolku JARO pro Dukovany**
FOTO **archiv ČEZ a Jan Sucharda**

Koronavirovou dobu zvládají v Rosicích hravě

Rosicehrave.cz je webový portál, který provozují tři neziskové organizace. Rodiny s dětmi, mládež i senioři zde najdou inspirativní aktivity na doma i na ven. „Díky pomoci a technice rosického informačního centra jsme vytvořili improvizované nahrávací studio, ze kterého jsme od podzimu živě vysílali videa na různá témata, ať už to bylo domácí tvoření nebo cvičení jógy," vypráví Stanislav Oplatek ze Střediska volného času Rubiko v Rosicích a dodává, že chtěli vymyslet něco, co lidem v karanténě a v době omezeného pohybu zpříjemní život. Natáčejí živá videa a připravují tipy na aktivity určené na doma i na ven. Čerpají z lektorských zkušeností a témata vztahují k okolí a k tomu, co je aktuální. Leden věnovali Janu Palachovi. Připravili například venkovní aktivitu nazvanou Cesta pochodní života. „Chtěli jsme nabídnout lidem pohled do okolní krajiny i do svého nitra. Jde o 3 km dlouhou trasu s papírovými pochodněmi a zamyšlením nad hodnotami, které nás dnes s Janem Palachem spojují," popsal Stanislav Oplatek. V sekci Doma si zájemci mohou projít virtuální únikovku nebo zde naleznou návod na výtvarné činnosti včetně fotek s návodem.

Web začali už připravovat v loňském roce a budou pokračovat i letos. Každý měsíc se věnují vybranému tématu, například únor byl zaměřený na pohyb. „Všichni chtějí cvičit, ale nevědí jak, tak jsme připravili návody a inspiraci," přibližuje Stanislav Oplatek a dodává, že jemu i jeho kolegům dodává sílu vědomí toho, že mohou pomáhat alespoň tímto způsobem a že některé věci tu jsou stále s námi a jsou neměnné.

Medvídek v Miroslavi sdružuje rodiny už jedenáct let

Daniela Bednaříková se jedenáct let jako dobrovolnice věnuje Rodinnému centru Medvídek v Miroslavi. S nápadem vybudovat prostor pro setkávání rodičů s dětmi přišla v době, kdy její nejmladší dítě nastoupilo do školky. Práce s dětmi ji bavila a měla chuť dělat věci, které mají smysl. Medvídek působí pod hlavičkou farního evangelického sboru. Je místem setkávání a seznamování. „Rodiče potřebují vědět, že na to, co prožívají, nejsou sami. Například když se do Miroslavi přistěhují noví rodiče, tak Medvídek je perfektní příležitost k seznámení se s ostatními. Maminky, které Medvídkem prošly, tak rády vzpomínají na čas u nás strávený," říká usměvavá Daniela. Vedle pravidelných setkávání pořádá tým dobrovolnic dílničky pro celou rodinu. „Koncept byl zaměřený na společné vyrábění a setkávání dětí a prarodičů. Chtěli jsme, aby si prarodiče mohli s vnoučaty společně něco vyrobit a vzájemně si pomoci. Na to navazovalo povídání. Připravili jsme pracovní list s tématem, o kterém spolu hovořili. Třeba o tom, jakou měla babička školní tašku,

jak se učila, na co si hrála, co ráda mlsala. Pak jsme si uvařili kakao a dali jsme si koláček. Ještě před koronou do dílniček chodili nejen babičky s dětmi, ale i rodiče. Dokonce se začali objevovat i dědečkové a tatínci. Z toho mám radost," vypráví Daniela Bednaříková. Akcí, které pořádají, je hodně a jak říká, je to vše založené na dobrovolnictví. Udržování komunity a přátelských vztahů je podle ní moc důležité. Do loňského podzimu ještě fungovali, ale pak kvůli epidemické situaci museli vše přerušit. Stihli však ještě uspořádat webinář o nenásilné komunikaci.

Psi jako parťáci v době covidové

Říká se, že pes je nejlepší přítel člověka. O to víc to platí v době, kdy se skoro celý rok potýkáme se zrušenými společenskými, kulturními i sportovními akcemi. „Hodně lidí si pořídilo štěňata a tráví s nimi čas, doma i venku na procházkách. Psi ale musí poslouchat své pány, to vyžaduje trpělivost," říká Lucie Faltýnková ze Šemíkovic, která se ve volném čase věnuje výcviku nejen svých psů, ale pomáhá i lidem, kteří chtějí, aby je jejich čtyřnozí kamarádi poslouchali. Svojí radou přispěla i Leoně Křivánkové z Rouchovan, která si pořídila Tima, štěně zlatého retrívra. Za Lucií jezdí majitelé psů z širokého okolí. Někdy stačí pár tipů pro základní výcvik poslušnosti, jindy je zapotřebí více společných procházek. „Tou úplně největší chybou, se kterou se setkávám, je, že lidé nedávají psům ukončovací povely. To znamená, že jim řeknou povel, například sedni, lehni, odmění psa pamlskem, ale už mu nedají povel volno," vypráví Lucie. Sama má doma pět psů a věnuje se mašérství. To je sport, kdy psi v postrojích tahají svého psovoda-mašéra na saních nebo vozíku.

TEXTY NA STRÁNCE **Eva Fruhwirtová**
FOTO **archivy Rosice a Miroslav a E. Fruhwirtová**

Ženy v jádře: „Je jaderná elektrárna bezpečný soused?“

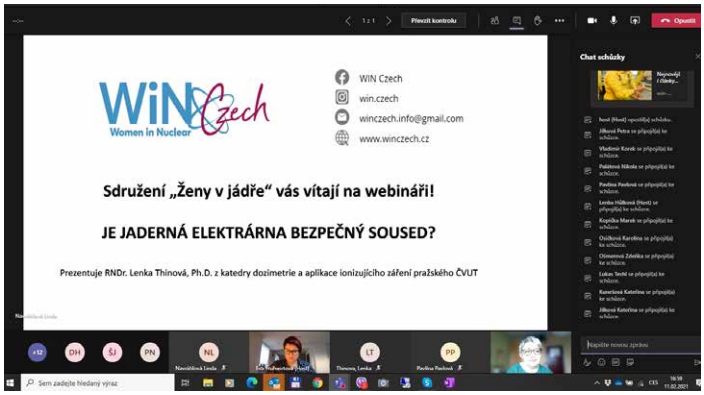

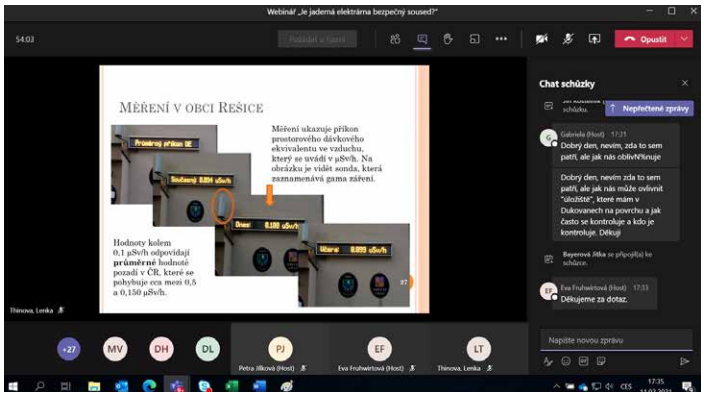

Woman in Nuclear (WIN) – Ženy pracující v jaderných oborech

Sdružuje především ženy, působící v oborech jaderné energetiky ve výzkumu, školství a všude tam, kde se k mírovým účelům využívá ionizující záření a radionuklidy. Sdružení je součástí mezinárodní organizace WIN Global, v jejímž rámci pracují národní skupiny ve více než 130 zemích světa, které sdružují desetitisíce odborníc z průmyslu, výzkumu, lékařství, školství a jiných odvětví.
WIN Česká republika je jednou ze sekcí profesní organizace Česká nukleární společnost. Sdružení vzniklo v roce 2000 na setkání žen uspořádaném v Dukovanech u příležitosti 15 let provozu Jaderné elektrárny Dukovany. V současné době má 90 členek.

Aktuální informace o WIN Czech najdete na **www.winczech.cz**

V únoru zorganizovaly Ženy v jádře (WIN Czech) svůj první webinář s názvem „Je jaderná elektrárna bezpečný soused?“. Zúčastnilo se ho na čtyřicet zájemců, převážně z regionu Jaderné elektrárny Dukovany. Přes hodinu trvající on-line seminář odpověděl například na otázky, zda může práce v jaderné elektrárně ovlivnit těhotenství, jak se měří radiační situace v nejbližších obcích u elektrárny a jaký je rozdíl z pohledu záření na práci radiologického asistenta v nemocnici a pracovníka jaderné elektrárny.

Podnět na uspořádání webináře vzešel z podzimního setkání členek sdružení, s nápadem přišla starostka obce Rešice a předsedkyně Ekoregionu 5 Petra Jílková. Přednášku připravila Lenka Thinová, která dlouhá léta vyučuje studenty na Katedře dozimetrie a aplikace ionizujícího záření Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze. Zaměřila se na vysvětlení pojmů a druhů záření, radioaktivitu, bezpečnost jaderných zařízení a využití ionizujícího záření v medicíně a vědě. **„Radioaktivita je vlastnost jader se samovolně a zcela nezávisle na čemkoliv přeměnit v jiné jádro, které může být radioaktivní nebo už je stabilní. Hlavními zdroji ozáření jsou přírodní zdroje, například kosmické záření nebo záření z hornin, 50 % ozáření způsobuje radon v obydlích. Příspěvek jaderného průmyslu je zanedbatelný,“** uvedla Lenka Thinová.

■ Informační tabule v obcích zaznamenávají hodnoty ionizujícího záření

Část prezentace byla věnována způsobům měření radiace. Účastníci webináře viděli na plánku síť dozimetrů v areálu dukovanské elektrárny. Zajímali se také o to, jak fungují informační tabule na budovách obecních úřadů v okolí elektrárny. Ty nepřetržitě zobrazují číselnou hodnotu příkonu prostorového dávkového ekvivalentu. Hodnoty kolem 0,1 µSv/h (mikrosievert/hodinu), které informační tabule ukazují, odpovídají průměrné hodnotě přírodního pozadí v ČR, které se pohybuje cca mezi 0,5 a 0,150 µSv/h. Jeden sievert (Sv) je jednotkou tzv. dávkového ekvivalentu, který zohledňuje biologické účinky různých druhů ionizujícího záření. Pro vyjádření roční efektivní dávky se nejčastěji používá jednotka tisíckrát menší – milisievert (mSv).

■ Detektory pro měření radonu

„Díky spolupráci obcí a škol se nám podařilo umístit 280 detektorů pro měření radonu RAMARN do 140 domácností. Mohli jsme tak významně přispět k datům radonového programu v České republice,“ informovala o výzkumu Lenka Thinová. Je všeobecně známo, že oblast kolem Třebíče vykazuje koncentraci radonu, která je ovlivňována geologickým podložím. „Doporučuji obyvatelům v blízkosti Třebíče si radon nechat v obydlích změřit, v rámci radonového programu je tato služba zdarma. Informace lze nalézt na internetových stránkách Státního úřadu pro jadernou bezpečnost a Státního ústavu pro radiační ochranu pod heslem radonový program,“ dodala Lenka Thinová.
Na závěr mohli účastníci položit otázky. Zajímali se o proces dozimetrického měření v jaderné elektrárně. „Setkávám se s různými dotazy od občanů, týkajícími se radiace a dozimetrie, proto jsem ráda, že jsme mohli občanům nabídnout možnost dozvědět se o tom, co je zajímá. Pro mě osobně to bylo velmi přínosné,“ shrnula starostka obce Rešice Petra Jílková.

TEXT **Larisa Dubská,** předsedkyně WIN Czech
FOTO **archiv WIN Czech**

Pasíř Miroslav Štěpánek proměnil šperk v sochu

Sochaři, šperkaři a uměleckému pasíři Miroslavu Štěpánkovi (1953), který je také pedagogem Střední průmyslové školy v Třebíči, je věnována nedávno vydaná monografie z produkce Akademického nakladatelství CERM.

Informační technologie, Průmyslová automatizace, Autotronik, Energetika, ale třeba také Umělecko řemeslné zpracování kovů, to jsou jen některé z osmnácti učebních oborů, které nabízí zájemcům Střední průmyslová škola Třebíč. Tato škola vznikala postupně. Nejprve v roce 1998 byly sloučeny tři technické školy v Třebíči. Od 1. července 2014 došlo v rámci optimalizace ještě ke sloučení se Střední školou řemesel Třebíč. Dá se tedy říci, že tato ojedinělá škola nabízí studium od nejnovějších technických oborů, zaměřených třeba i na štěpení jádra, až po ta nejstarší mužská řemesla, jakými jsou kovářství nebo pasířství.

Počátky pasířského řemesla v Evropě sahají do 13. století, do doby rytířské slávy, kdy bylo potřeba pro boj a turnaje vyvinout speciální reprezentativní a ochranný oděv. S tím souvisela výroba pásů, na kterých meč visel a býval rytířským znamením. Od kovářů se proto oddělila skupina řemeslníků specialistů a vedle brnířů, helmářů nebo mečířů vznikli také pasíři. Dnešní pasířské řemeslo již nevyrábí pasy, ale řídí se potřebami současného života. Miroslav Štěpánek od roku 2010 předává svoje bohaté technologické a výtvarné zkušenosti budoucím pasířům coby mistr odborného výcviku na SPŠT. Než však řemeslník a umělec dospěje do etapy, kdy je schopen předávat svoje bohaté technologické a výtvarné zkušenosti budoucím pasířům, musí mít za sebou samozřejmě svoje vlastní dílo.

Autor monografie Jaroslav Malina sleduje Štěpánkovu dráhu od jeho narození na zámku ve Velkém Meziříčí, kde byla toho času porodnice (dnes je zámek opět v majetku rodiny Podstatzkých-Lichtensteinů). V září 1968 nastoupil Štěpánek do učení v oboru strojní zámečník pro n. p. Kablo ve Velkém Meziříčí. Mistr Josef Dvořák, přezdívaný Mrkos, byl klíčový člověk v jeho životě. Naučil ho řemeslu, vštípil mu návyky, uděloval rady, z nichž mnohé učeň později ještě docenil. **„Mistr říkával, abys byl dobrej, udělej práci podle zadání, ale vždy přidej ještě něco navíc, a budeš výbornej. Toho jsem se držel a držím celej život. Kdybych se nevyučil ve fabrice, tak nic neumím,“** vzpomíná v úvodní kapitole knihy Miroslav Štěpánek.

Důležitým mezníkem Štěpánkova života pak byl rok 1985, kdy obdržel průkaz profesionálního výtvarníka a mohl pracovat na volné noze, na volnou nohu pak nadobro přešel v červnu 1989. Monografie analyzuje Štěpánkovo dílo se zaměřením nejen na šperk, ale i objekty, sochy a monumentální realizace. Patří k nim například z kovových segmentů vytvořený reliéf brněnské akademické malířky Vladimíry Sedlákové, nazvaný Stěna 20. století, zdobící průčelí jedné z budov Jaderné elektrárny Dukovany.

Před několika lety se Štěpánek rozhodl i tvarosloví svých šperků převést do rozměrnějších kovových soch. Pracuje s obtížně zpracovatelnou nerez ocelí v kombinaci s drahými kovy, nerosty a sklem. Výtvarná kritika na jeho tvorbě vysoce hodnotí využití tvarosloví kubismu a směřování k minimalismu. Běžnými slovy to znamená, že autor vychází z těch nejjednodušších geometrických tvarů a těles a protivná je mu častá přezdobenost obvyklé šperkařské produkce. Sám autor o svém přístupu říká: „Jsem doslova u vytržení z perfektně zpracovaného čistého hranolu kovu, kdy povrch je matně lesklý s přesnými ostrými hranami.“

Proměnám Štěpánkovy tvorby jsou v monografii věnovány kapitoly Kruh prstenu, Automobily, Ctnosti a neřesti, Hlavy, Zvěrokruh a Tenis. Jsou to výtvarné cykly pro projekty, vzniklé na Masarykově univerzitě v Brně. Štěpánkova monografie vyšla v Edici osobnosti, která je projektem Nadace Universitas Masarykovy univerzity a dalších institucí. Zakladatel a editor edice Jaroslav Malina do knihy zařadil i obvyklou kapitolu „Pohled kolegů a přátel“, přinášející spektrum hodnocení osobnosti a díla Miroslava Štěpánka od umělců různých výtvarných oborů.

TEXT **Arnošt Pacola**
FOTO **Arnošt Pacola a archiv BB**

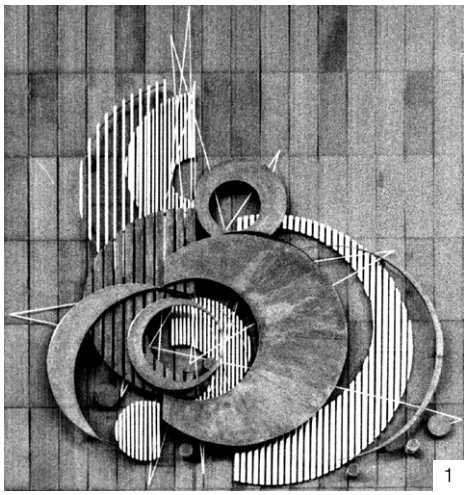

1

2

3

1. Plastika Stěna 20. století na Jaderné elektrárně Dukovany - autoři Štěpánek a Sedláková
2. Náramek, nerez, malachit
3. Prsten z kolekce Cestou Santiniho

Soutěžte s námi

35 LET

V roce 2020 jsme si připomínali 35. výročí uvedení prvního bloku Jaderné elektrárny Dukovany do provozu v roce 1985. Na dalších blocích v tu dobu pokračovaly stavební a konstrukční práce. V následujícím roce se dukovanská elektrárna stala držitelem světového a dodnes nepřekonaného rekordu, kdy během jednoho roku byly uvedeny do provozu... **viz tajenku** jedné elektrárny. Na letošní rok tedy připadá 35. výročí tohoto rekordu. Minimální kontrolovatelný výkon (štěpná reakce) 2. bloku byl dosažen 23. ledna 1986 v 16.30 hod. Stoprocentní výkon dosáhl blok 21. února a posléze 30. března přešel do zkušebního provozu. Tím se v Dukovanech zdvojnásobila výroba elektrické energie a její dodávky do rozvodné sítě státu.

VÝHERCI Z MINULÉHO ČÍSLA správná tajenka: **průkazný chod**

- Hana Samková
- Miroslav Liberda
- Vojtěch Forst
- Petra Radoušová
- Jana Urbánková

Tajenku posílejte mailem na adresu zpravodajedu@cez.cz nebo na korespondenčním lístku na adresu JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice do 10. května 2021. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry.
Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

U každé odpovědi na kvizovou otázku najdete i různá písmena. Když otázku správně vyluštíte a seřadíte si písmena hezky za sebe, získáte tajenku.

1. Ve kterém městě sídlí od roku 1991 Univerzita Jana Evangelisty Purkyně?
CH Liberec **D** Ústí nad Labem **O** Pardubice

2. Autor „Broučků“ Jan Karafiát byl
L Lékař **B** Učitel **VA** Farář

3. Jakou barvu má hvězda v názvu pohádky Zdeňka Milera o Krtkovi?
A Zlatá **JA** Zelená **AD** Žlutá

4. Jaké národnosti byl fyzik Becquerel, držitel Nobelovy ceny? Je po něm nazvaná jednotka aktivity.
DE Francouz **I** Švýcar **RE** Belgičan

5. Kolik litrů krve obsahuje průměrný lidský organismus?
Cí 2,5 **RN** 5 **A** 8,5

6. Pico del Teide (3 718 metrů) je nejvyšší horou
ÉB Španělska **K** Portugalska **VĚ** Argentiny

7. Autorkou výroku „Člověk nemá setrvávat ve svých omylech, stačí už to, že se jich dopustil“ je spisovatelka
Ž Eva Kantůrková **TO** Zdena Salivarová **LO** Iva Hercíková

8. Které evropské hlavní město má ve znaku tři městské brány, z nichž každá má tři věže se šlehajícími plameny?
RY Riga **E** Oslo **KY** Dublin

Josef Kremláček 25. 1. 2013 přijímá gratulace ke svým 75. narozeninám v Galerii Malovaný dům

Kremláček byl i velbloudářem

Monografii, věnovanou dílu známého třebíčského malíře, grafika a ilustrátora Josefa Kremláčka (1937–2015), vydalo třebíčské nakladatelství a tiskárna AMAPRINT-Kerndl, s.r.o. Josef Kremláček je v širším povědomí zřejmě stále vnímán především jako oceňovaný ilustrátor dětských knížek. Za tímto způsobem obživy byl ale poněkud skryt surrealistický způsob vidění světa, který se naplno projevoval v Kremláčkově volné tvorbě. Monografie, jejímž editorem je Jan Dočekal, však není obvyklým uměnovědným popisem života běhu a sledování proměn autorovy tvorby. „Chtěli jsme Kremláčkovu osobnost přiblížit také formou příběhů, protože Josef byl osobností, která nezkazila žádnou legraci,“ prozradil galerista a surrealistický výtvarník Lubomír Kerndl.
Povahou svého surrealismu byl Kremláček recesistou, jenž si liboval v nezvyklých žertech. Nikoli však slovních, v Kremláčkovi byl sklouben herec a výtvarník, který například rád maloval postavám ilustrovaných pohádkových příběhů podobu svých přátel. Pověstnou ukázkou Kremláčkova smyslu pro recesi se stalo zřízení jeho imaginární půjčovny velbloudů v ulici Generála Sochora v Třebíči. Z ní vycházela (imaginárně) dvouhrbá zvířata se svým přítelem-krotitelem na podvečerní procházky do třebíčských ulic.
A tak také není divu, že v monografii najdeme i rozhovor s velbloudářem Jusufem ben Alim, jehož předek, narozený na Moravě, se usadil kousek od Kartága. Při restitucích majetku se onen muž vrátil na Moravu a usadil se v Třebíči, kde si otevřel malířský ateliér. V rozhovoru pro Moravské noviny Rovnost pak sám Jusuf položil redaktorovi sugestivní otázku: „Víte pane, jakou cenu má dnes na této rovnoběžce statný velbloud se dvěma hrby?“ A sám si na ni také odpověděl: „Velkou, milý pane. Velkou.“

TEXT A FOTO **Arnošt Pacola**

Josef Kremláček: Hommage á Arnošt

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy, mající svoji provozovnu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo elektrárny.

Cena inzerátu
- 1/16 strany – 250 Kč vč. DPH
- 2/16 strany – 500 Kč vč. DPH

Zájemce o inzerci zašle objednávku s uvedením názvu a sídla firmy, IČ, příp. DIČ, buď mailem na adresu: jas@jas-hrotovice.com nebo písemně na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice.

Vydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

Vladimír Míčka

- opravy střech
- klempířské a pokrývačské práce
- opravy komínů
- zednické práce
- nátěry klempířských prvků

Tel.: 736 264 004

MED

Celoroční prodej - přímo z farmy

▪ květový ▪ lipový ▪ pastovaný ▪ pohankový
▪ skořice v medu ▪ kurkuma v medu ▪ kakao v medu
▪ ovoce a ořechy v medu ▪ vlašské ořechy v medu
▪ maliny v medu ▪ jahody v medu ▪ černý rybíz v medu

NOVINKA: *Račická medovina*

Kosmetika z včelích produktů *PLEVA*

Rodinná včelí farma a prodejna KURTINOVI
Račice 41, p. Hrotovice
Tel.: 737 363 489, 605 339 043
www.vcelarstvikurtin.cz

NEPŘETRŽITÝ PRODEJ!
*Prodejna je umístěna v suterénu rodinného domu, po telefonické domluvě Vás obsloužíme **KDYKOLIV**, i ve večerních hodinách.*

Penzion Lihovar Rouchovany ***

720 521 521

UBYTOVÁNÍ
RESTAURACE
VÍCEÚČELOVÉ HŘIŠTĚ
KRYTÝ BAZÉN
KONFERENČNÍ SÁL

www.penzionlihovar.cz

Lesnictví a péče o stromy

Adamera s.r.o.

- arboristika, ošetření stromů
- řez ovocných a okrasných dřevin
- riziková, klasická těžba stromů
- odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- práce se speciální pásovou plošinou – dosah 18 m
- stříhání živých plotů
- svahové sečení, mulčování trávy
- prodej dřevních štěpků
- provzdušnění kořenového systému-aerace

671 38 Višňové 182
tel.: 606 532 184
e-mail: adamera.sro@seznam.cz

www.adamera.cz instagram

SEDLÁŘSTVÍ - Oskar Tylč

Postroje na koně, nové i opravy.
● Opasky ● Obojky ● Další práce a opravy z kůže.

Vše klasická ruční práce. 50letá praxe a kvalita

Oskar Tylč
Polánka 1705, 672 01 Mor. Krumlov
E-mail: sedlarstvi-tylc@email.cz
tel.: 604 283 018

DASPLOT PRODEJ A MONTÁŽ PLOTŮ

• VÝROBA
• PRODEJ
• MONTÁŽ
• SERVIS

KOMPLETNÍ PLOTOVÝ SORTIMENT
BRANKY A BRÁNY

PRODEJNA TRSTĚNICE u Mor. Krumlova: tel.: 777 595 580

MONTÁŽE: 777 595 587 VELKOOBCHODNÍ PRODEJ: 777 156 723

www.dasplot.cz dasplot@seznam.cz

ZEMĚDĚLSKÉ DRUŽSTVO HROTOVICE, DRUŽSTVO
Milačka 603, 675 55 Hrotovice IČO: 00139513

Nabízí k prodeji produkty z vlastního chovu:

- **Sumeček africký – filety bez kostí nebo celé ryby**
- **Maso hovězí nebo vepřové v balíčcích 5 nebo 10 kg**
- **Vepřové půlky s hlavou**

Prodej probíhá vždy na základě předchozí objednávky – telefonicky na čísle: **725 335 085** či prostřednictvím webových stránek **eshop.zdhrotovice.cz**.

PLOCHÉ STŘECHY
Hydroizolace a nátěry

RD, základové desky, garáže, balkony, terasy

25 let praxe
Kvalitní materiály, záruka

email: **havlat.jiri@volny.cz**
www.havlat.webnode.cz

tel.: **603 767 908**
Jiří HAVLÁT, Zakřany 157

PRODEJ
lomového štípaného kamene
na dlažby, obklady a zídky
gabiony

HRADSTOM s.r.o.
Újezd u Rosic
(směr Stanoviště)
tel.: 731 028 568
703 653 104

Milí školáci a studenti

ZKUSTE S NÁMI VYŘEŠIT HÁDANKY A KVÍZY A ZÍSKEJTE CENY

Zpravodaj vám přináší další soutěž, kterou pro vás tradičně připravilo brněnské vydavatelství KIRA. Svoje odpovědi **(alespoň dvě musí být správné)** posílejte na korespondenčním lístku nebo pohlednici do 10. května 2021 na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice nebo na e-mail: zpravodajedu@cez.cz. **Uveďte školu a třídu, kterou navštěvujete. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry.** Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

Výherci z minulého čísla

- Albert Navrátil
- Beata Smyková
- Ema Gottwaldová
- Třída 4.A ZŠ a MŠ TGM Zastávka
- Anna Vystrčilová
- Matěj Pořízka
- Helena Hammerová
- Josef Buchtela
- Radek Borůvka
- Linda Kratochvílová

ZLATÁ MARKÉTA

Na únorovém mistrovství světa v biatlonu dosáhla největšího úspěchu česká sportovkyně Markéta... **viz tajenku osmisměrky**. Ve vytrvalostním závodě na 15 km zvítězila a získala zlatou medaili.

Vyškrtáte-li z osmisměrky všechna uvedená slova, sestavíte ze zbylých 8 písmenek po řádcích tajenku.

Slova k vyškrtávání:

ARMÁDA, BEDNA, BERLÍN, ITÁLIE, JASAN, JETEL, KAMENÍ, KEČUP, KLOKAN, KOMISE, KOUSEK, KŘESLO, LANKO, LETEC, OSENÍ, PAMÁTKA, PENÁL, PILNÍK, PLÁTNO, PLEVEL, PŘEBOR, SMALT, SOBOTA, STOLEK, SVÁTEK, TABULE, TETAN, TRÁVA, ULICE.

L	E	V	E	L	P	Ř	E	B	O	R
D	E	C	I	L	U	I	A	E	S	P
A	K	T	Á	M	A	P	L	D	E	U
N	A	T	E	T	S	U	V	N	N	Č
K	N	I	O	C	B	T	Á	A	Í	E
O	E	**B**	**I**	**A**	**T**	**L**	**O**	**N**	L	K
U	O	T	T	R	R	A	E	L	R	L
S	K	D	Á	K	O	M	I	S	E	O
E	N	V	L	V	A	S	Á	T	B	K
K	A	O	I	K	S	V	E	D	Á	A
O	L	S	E	Ř	K	J	A	S	A	N

METRO

První podzemní dráha na světě byla vybudována v Londýně v roce 1863. Víte, kde byl v roce 1896 zahájen provoz prvního metra v kontinentální Evropě? Vyluštěte si **tajenku** (má deset písmen a je ukryta v silně orámovaných políčkách), ta vám město prozradí.

Pojmenujte všech pět obrázků a písmena těchto slov napište ve správném pořadí do očíslovaných políček.

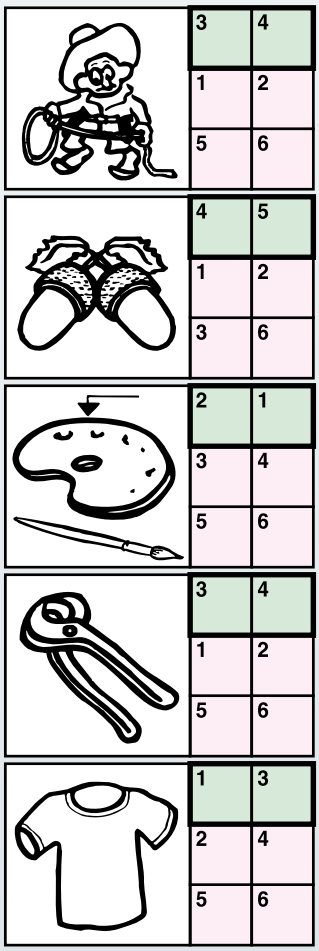

PŘIPRAVILO VYDAVATELSTVÍ KIRA BRNO

PĚT DVOJIC

Na obrázku rozděleném síťkou vyhledejte 5 dvojic stejných čtverečků. Napovíme, že první z dvojice je v políčkách A8, E1, F3, H1 a H2.

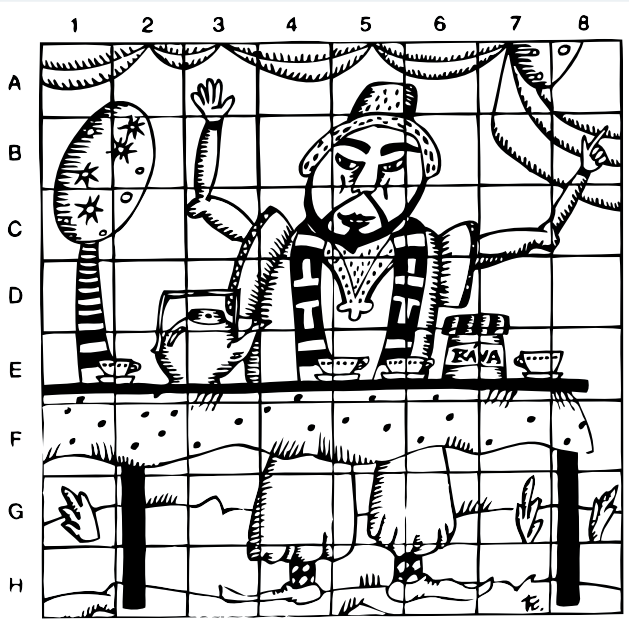

PÍSNIČKY

Odhalte podle prvních písmen slov české písničky. Ve dvou je domácí mazlíček, v jiné je zelenina, v poslední najdete místo, kde rostou květiny. Určitě je všechny znáte.

SPPO ŠNDZ
PNSPNS
KLDPO OHVMZ

SUDOKU

Doplňte do mřížky čísla 1 až 6 podle pravidel sudoku. Stačí řešení dvou žlutých řádků.

	5		2		
		6			5
2				5	
	6				4
3			1		
		2		4	

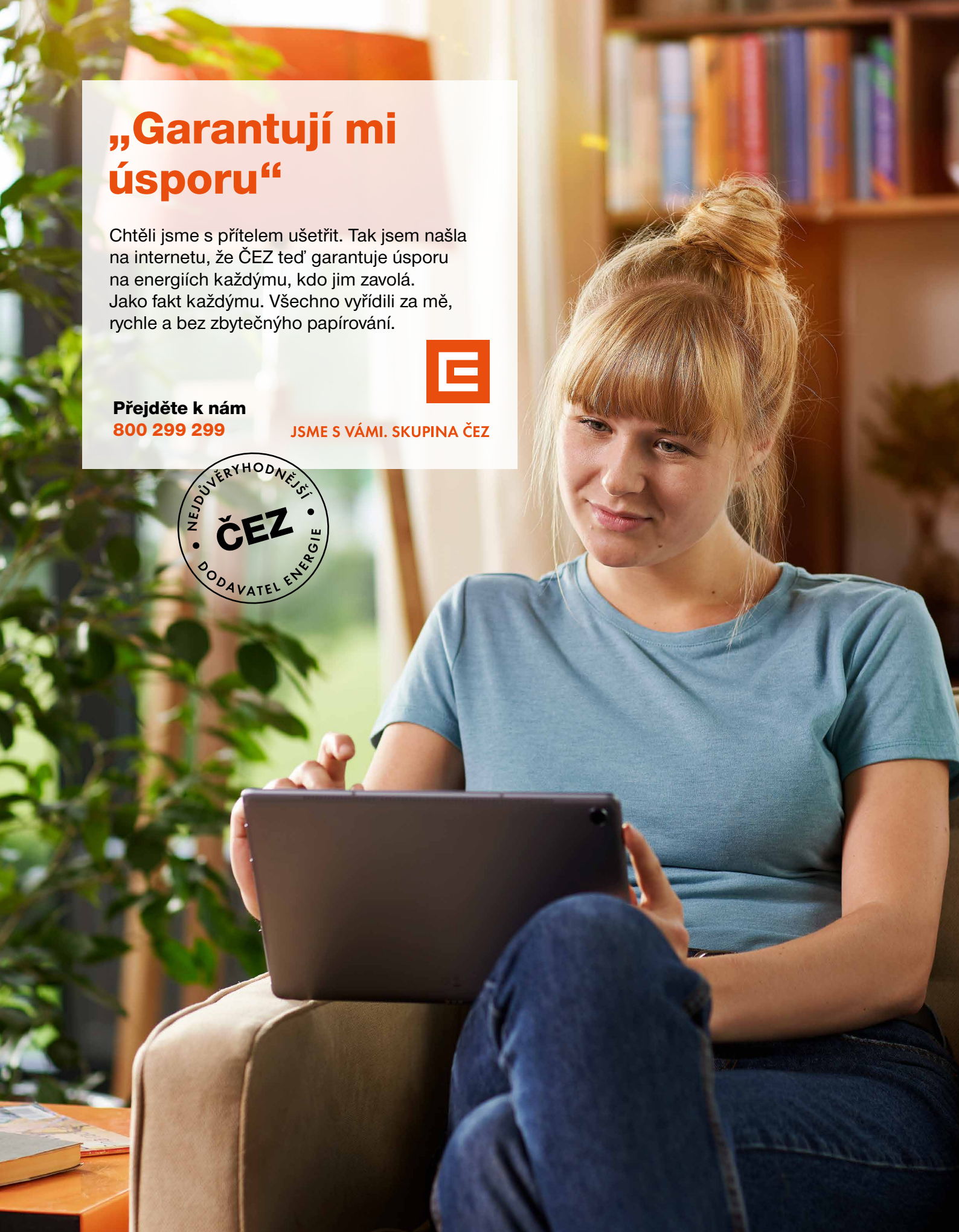
„Garantují mi úsporu“
Chtěli jsme s přítelem ušetřit. Tak jsem našla na internetu, že ČEZ teď garantuje úsporu na energiích každýmu, kdo jim zavolá. Jako fakt každýmu. Všechno vyřídili za mě, rychle a bez zbytečnýho papírování.
Přejděte k nám
800 299 299
JSME S VÁMI. SKUPINA ČEZ
NEJDŮVĚRYHODNĚJŠÍ
ČEZ
DODAVATEL ENERGIE